

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2008r. Sąd Okręgowy Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Anetta Malmuk-Cieplak

Protokolant: referent Paweł Kępiński

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2008r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z odwołania (...) S.A. w N.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki o wydanie świadectwa pochodzenia

na skutek odwołania (...) S.A. w N.

od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 9 kwietnia 2008 r. nr (...)

1. uchyla zaskarżoną decyzję,

2. zasądza od Skarbu Państwa - Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz (...) S.A. w N. kwotę 460 zł (czteryście sześćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania.

SSR del Anetta Malmuk-Cieplak

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 kwietnia 2008 r., znak (...), Prezes Urzędu Regulacji Energetyki postanowił umorzyć przedsiębiorstwu (...) S.A. z siedzibą w N., (...)-(...) N., N. (...) (obecnie (...) S.A.; dalej: Elektrownia) świadectwo pochodzenia z kogeneracji o Nr (...) na ilość energii elektrycznej 7757,808 MWh.

Swoją decyzję Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: Prezes URE) uzasadnił tym, że w myśl art. 9a ust. 8d ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tekst jednolity: Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 ze zm.), do wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 8 pkt 1 ustawy, nie zalicza się umorzonych świadectw pochodzenia z kogeneracji, o których mowa w art. 91 ust. 1 wskazanej powyżej ustawy, wydanych dla energii elektrycznej [wytworzone] w jednostce kogeneracji w okresie, w którym koszty wytworzenia tej energii wynikające z nakładów, o których mowa w art. 45 ust. 1a, są uwzględniane w kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej. Zgodnie z art. 9e ust. 14 ustawy Prawo energetyczne Prezes URE umarza świadectwo pochodzenia z kogeneracji wydane dla energii elektrycznej, o której mowa w art. 9a ust. 8d. Prezes URE wskazał, iż umorzenie przez niego niniejszego świadectwa pochodzenia nie daje uprawnień do wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 8 ustawy Prawo energetyczne.

W dniu 2 maja 2008 r. Elektrownia wniosła odwołanie od przedmiotowej decyzji, domagając się jej uchylenia w całości i przekazania sprawy Prezesowi URE do ponownego rozpoznania oraz zasądzenia od Prezesa URE na rzecz Elektrowni kosztów postępowania według norm przepisanych. Ponadto powód wniósł o dopuszczenie dowodów szczegółowo wskazanych w odwołaniu, w tym dowodu z zeznań świadków.

Zaskarżonej decyzji powód zarzucił obrazę przepisów art. 9e ust. 14 w związku z art. 9a ust. 8d oraz art. 9a ust. 8e ustawy Prawo energetyczne i art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii (Dz. U. Nr 130, poz. 905 ze zm.; dalej ustawa o zasadach pokrywania kosztów), polegającą na tym, że pomimo, iż powód jest podmiotem, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy o zasadach pokrywania kosztów, a w konsekwencji nie stosuje się do niego przepisów art. 9a ust. 8d ustawy Prawo energetyczne, Prezes URE bezzasadnie umorzył świadectwo pochodzenia w oparciu o przepis art. 91 ust. 14 ustawy, uniemożliwiając tym samym wykorzystanie tego świadectwa do wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 8 pkt 1.

Ponadto powód zarzucił obrazę przepisu art. 9a ust. 8d w związku z art. 45 ust. 1a ustawy Prawo energetyczne poprzez nieuwzględnienie przy wydawaniu zaskarżonej decyzji faktu, iż w odniesieniu do energii elektrycznej wytworzonej w blokach 3, 4, 5 i 6 Elektrowni koszty wytworzenia energii elektrycznej nie uwzględniały żadnych kosztów wynikających z nakładów ponoszonych na przedsięwzięcia inwestycyjne podjęte przez przedsiębiorstwa energetyczne w latach 1993-1998, służące poprawie ochrony środowiska i efektywności wytwarzania energii elektrycznej, czego efektem było umorzenie powodowi świadectwa pochodzenia w oparciu o przepisy art. 91 ust. 14 ustawy Prawo energetyczne w zakresie energii wyprodukowanej w przedmiotowych blokach, uniemożliwiając tym samym wykorzystanie tego świadectwa do wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 8 pkt 1 wspomnianej ustawy.

W uzasadnieniu odwołania powód podniósł, że jednostka kogeneracji - (...) składa się w istocie z ośmiu bloków, z których cztery zostały objęte kontraktami długoterminowymi, natomiast pozostałe cztery bloki takimi kontraktami objęte nie były. Na bloki nr 3, 4, 5 i 6 (nie objęte kontraktami długoterminowymi) nie były ponoszone nakłady, o których mowa w art. 45 ust. 1a ustawy Prawo energetyczne. W konsekwencji w odniesieniu do energii elektrycznej wytworzonej w tych czterech blokach koszty energii elektrycznej nie uwzględniały żadnych kosztów wynikających z nakładów ponoszonych na przedsięwzięcia inwestycyjne podjęte przez przedsiębiorstwa energetyczne w latach 1993-1998, służące poprawie ochrony środowiska i efektywności wytwarzania energii elektrycznej.

W okresie od dnia 1 stycznia 2008 r. od dnia 31 stycznia 2008 r. powód wytworzył łącznie 7.757,808 MWh w wysokosprawnej kogeneracji. Z tego w przedmiotowym okresie: blok nr 3 wyprodukował 335,096 MWh, blok nr 4 - 1.151,855 MWh, blok nr 5 - 476,358 MWh, a blok nr 6 - 1272,899 MWh energii elektrycznej w kogeneracji.

Odnosząc się natomiast kolejno do podniesionych zarzutów powód wskazał, że na mocy art. 59 ustawy o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązywaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej dodano ust. 8e do art. 9a ustawy Prawo energetyczne o następującym brzmieniu: "Do świadectw pochodzenia z kogeneracji uzyskanych przez wytwórców, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz. U. Nr 130, poz. 905), nie stosuje się ust. 8d." Wytwórcą w rozumieniu art. 2 pkt 7 ustawy o zasadach pokrywania kosztów jest

"przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania

energii elektrycznej będące stroną umowy długoterminowej, z wyłączeniem (...)

(...)".

Ponieważ powód był w 2008 r. stroną umowy długoterminowej, do energii

elektrycznej wyprodukowanej w kogeneracji na blokach nr 1 i 2 oraz 7 i 8 Elektrowni nie

mógł mieć zastosowania art 9a ust. 8d ustawy Prawo energetyczne. W konsekwencji

powyższego, świadectwa pochodzenia wydane dla energii w kogeneracji wyprodukowanej

w Elektrowni mają taką samą wartość jak świadectwa innych producentów energii i Prezes

URE nie miał prawa ich umorzyć w trybie określonym w art. 91 ust 14 ustawy Prawo

energetyczne.

Odnośnie drugiego z podniesionych zarzutów powód wskazał, że pozwany w toku postępowania poprzedzającego wydanie zaskarżonej decyzji czynił ustalenia dotyczące ilości energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu przez poszczególne bloki znajdujące się u powoda. Wiedział on zatem, jaka część tej energii została wyprodukowana przez jednostki objęte kontraktami długoterminowymi, a jaka część została wytworzona przez jednostki, które tymi kontraktami nie były objęte. Ponadto powód w swoim wniosku o wydanie świadectwa pochodzenia z dnia 12 lutego 2008 r., sporządzonym w oparciu o wzorzec przygotowany przez Prezesa URE, wyraźnie rozróżnił wytwarzanie energii elektrycznej w blokach 3, 4, 5 i 6 od wytwarzania energii elektrycznej w blokach 1, 2, 7 i 8. Rozróżnienie to było konsekwencją faktu, iż tylko na bloki 1, 2, 7 i 8 poczyniono nakłady o których mowa w art. 45 ust. 1a ustawy. Zgodnie z art. 9 ust. 8d ustawy Prawo energetyczne „do wypełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 8 pkt 1, nie zalicza się umorzonych świadectw pochodzenia z kogeneracji, o których mowa w art. 91 ust. 1, wydanych dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostce kogeneracji w okresie, w którym koszty wytworzenia tej energii wynikające z nakładów, o których mowa w art. 45 ust. 1a ustawy, są uwzględniane w kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej”.

Treść zacytowanego przepisu wskazuje, że nie może być uwzględniona do wypełnienia obowiązku ta energia której koszty wytworzenia, o których mowa w art. 45 ust. 1a ustawy, są uwzględnione w kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych. Rozumując a contrario, do wypełnienia obowiązku należy zaliczyć umorzone świadectwa pochodzenia wydane dla energii elektrycznej w sytuacji, gdy koszty wytworzenia tej energii wynikające z nakładów wymienionych w art. 45 ust. 1a nie są uwzględniane w kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych. Powyższe oznacza, że ustawodawca każe rozróżnić źródło pochodzenia energii nawet, jeżeli odbywa się to w ramach jednej jednostki kogeneracji.

W przeciwnym razie doszłoby do sytuacji absurdalnej, w której nawet jeżeli tylko drobny ułamek produkcji energii spełniałby przesłanki art. 9 ust. 8d ustawy Prawo energetyczne, to pozbawiono by prawa do uzyskania skutecznych świadectw pochodzenia na całą wyprodukowaną przez daną jednostkę kogeneracji energię. W takim przypadku zresztą ustawodawca mówiłby raczej o całej wyprodukowanej w danym okresie energii przez jednostkę kogeneracji, a nie o tej energii, która spełnia określone kryteria opisane w powołanym przepisie.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes URE wniósł o oddalenie odwołania oraz oddalenie wniosków dowodowych w postaci zeznań świadków, jako nie mających znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy.

Pozwany podniósł, że całkowicie nieuzasadniony jest sformułowany przez powoda zarzut, iż wobec brzmienia art. 9a ust. 8d ustawy Prawo energetyczne w związku z ust. 8e tego artykułu, świadectwo pochodzenia z kogeneracji wydane przez pozwanego powinno być uwzględniane do rozliczenia obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 8 ustawy. Nadto zarzut naruszenia art. 9e ust. 14 wspomnianej ustawy jest niezrozumiały, gdyż w niniejszej sprawie przepis ten nie znajduje choćby odpowiedniego zastosowania.

Natomiast zgodnie z art. 9a ust. 8d ustawy Prawo energetyczne, do wypełnienia obowiązku zakupu świadectw z kogeneracji, nie zalicza się umorzonych świadectw pochodzenia z kogeneracji, o których mowa w art. 91 ust. 1 ustawy, wydanych dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostce kogeneracji w okresie, w którym koszty wytworzenia tej energii wynikające z nakładów, o których mowa w art. 45 ust. 1a ustawy, są uwzględniane w kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej.

Przepis art. 9a ust. 8d oraz przepisy art. 91 ust. 14 i ust. 15 wyżej wymienionej ustawy, *expressis verbis* odnoszą się do wytwarzania energii elektrycznej w jednostkach kogeneracji właśnie w okresie, w którym koszty wytworzenia tej energii są uwzględniane w kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych zajmujących

się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej. Przedsiębiorstwa energetyczne uczestniczące w systemie kontraktów długoterminowych (dalej: KDT) nie zostały - zgodnie z wyraźną wolą ustawodawcy - uprawnione do równoczesnego korzystania z innego programu wsparcia, tj. programu świadectw pochodzenia z kogeneracji.

Pozwany wskazał również, że w uzasadnieniu do projektu ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o zmianie ustawy Prawo energetyczne, ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2007 r. Nr 21, poz. 124), która wprowadziła do ustawy Prawo energetyczne art. 9a ust. 8d, wskazano, że wyłączenie ze „wsparcia” energii

elektrycznej wytwarzanej w jednostkach kogeneracji objętych KDT, uzasadnione jest tym, że koszty energii elektrycznej objętej kontraktami długoterminowymi, są już zawarte w taryfach przesyłowych i dystrybucyjnych, a energia ta kupowana była w ramach tzw. Minimalnych Ilości Energii. Powyższe oznacza, że energia ta już została objęta preferencjami w postaci wnoszonych przez odbiorców opłat w składniku opłaty systemowej, a ponadto energia ta była rozdysponowana do spółek dystrybucyjnych, które miały obowiązek jej zakupu. Do czasu rozwiązania tych kontraktów dodatkowe preferencje, obciążające koszty odbiorców końcowych, nie powinny być stosowane, z uwagi na możliwość uznania tego za naruszenie zakazu kumulowania pomocy publicznej.

Powód korzystał z preferencyjnego rozwiązania dotyczącego zakupu - sprzedaży energii elektrycznej, na co wyraźnie wskazuje ustawa o zasadach pokrywania kosztów. Ustawa ta, regulując zasady pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej, wprowadza swoistą rekompensatę za rozwiązanie kontraktów długoterminowych w postaci tzw. opłaty przejściowej. Zgodnie z art. 45 ust. 1b ustawy Prawo energetyczne (wprowadzonym nowelizacją z dnia 29 czerwca 2007 r.) przepisów powołanego powyżej art. 45 ust. 1a ustawy nie stosuje się od dnia powstania obowiązku uiszczenia opłaty przejściowej, o której mowa w ustawie wymienionej w art. 9a ust. 8e. Z tym dniem (tj. z dniem 1 kwietnia 2008 r.) powstaje obowiązek uiszczenia opłaty przejściowej.

W konsekwencji powód, jako podmiot z którym została rozwiązana umowa długoterminowa, jest uprawniony do otrzymywania wpływów z opłaty przejściowej, o której mowa w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. W myśl art. 45 ust. 1b ustawy Prawo energetyczne z dniem powstania obowiązku uiszczenia opłaty przejściowej, traci moc art. 45 ust. 1a ustawy.

Z powyższego, zdaniem pozwanego, nasuwa się jednoznaczny i logiczny wniosek, iż skoro powód został przez ustawodawcę uprawniony do otrzymania rekompensaty za rozwiązanie umowy długoterminowej, to w istocie był on także uprawniony do uzyskiwania dodatkowych preferencji, których koszty przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją energii elektrycznej uwzględniały w kalkulowanych przez siebie taryfach, działając w tym zakresie w oparciu o art. 45 ust. 1a ustawy Prawo energetyczne.

Odnosząc się do argumentów, dotyczących wyłączenia na mocy art. 9a ust. 8e ustawy Prawo energetyczne stosowania wobec niego przepisu ust. 8d tego artykułu, pozwany podniósł, że przepisy te powinny być interpretowane z uwzględnieniem całego kontekstu gospodarczego, w tym daty rozwiązania kontraktów długoterminowych. Zastosowanie wobec

energii elektrycznej wytworzonej przed datą rozwiązania kontraktów długoterminowych, tj. przed dniem 1 kwietnia 2008 r. prowadziłoby do pokrzywdzenia podmiotów, które z systemu wsparcia w postaci KDT nie korzystały. Takie rozumienie przepisów art. 9a ust. 8d i 8e ustawy jest uzasadnione również w świetle uwarunkowań wskazanych w art. 45 ust. 1b, 1c i 6, które wprowadzone zostały do tej ustawy - ustawą o KDT.

Odnosząc się natomiast do zarzutu powoda, że w niniejszej sprawie nie znajduje zastosowania przepis art. 9a ust. 8d ustawy Prawo energetyczne, gdyż bloki, w których wytworzona została energia nie zostały objęte kontraktami długoterminowymi i wobec powyższego energia elektryczna wytworzona w tych blokach powinna być traktowana w zakresie warunków uzyskania świadectw pochodzenia na "zasadach ogólnych", pozwany wskazał, że w przepisach art. 9a ust. 8d oraz 91 ust. 14 i 15 wspomnianej ustawy mowa jest o jednostkach kogeneracji, a nie o blokach energetycznych i "rodzajach" energii elektrycznej wytworzonej w poszczególnych blokach. W myśl art. 3 pkt 35 ustawy - Prawo

energetyczne jednostka kogeneracji to wyodrębniony zespół urządzeń, który może wytwarzać energię elektryczną w kogeneracji, opisany poprzez dane techniczne.

Ponadto pozwany zauważył, że ustawodawca nie przewidział możliwości wyliczania wolumenu energii elektrycznej, który nie został objęty mechanizmem wsparcia (KDT) natomiast art. 91 ust. 8 ustawy Prawo energetyczne stanowi, że ilość wytworzonej energii elektrycznej powinna zostać określona na podstawie wskazań urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych. Zatem samo oświadczenie powoda, że część energii elektrycznej sprzedał poza mechanizmem wsparcia w postaci KDT nie może być podstawą zaliczenia świadectwa pochodzenia na poczet wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 9 ust. 8 pkt 1.

Na rozprawie w dniu 19 grudnia 2008 r., wobec potwierdzenia bezsporności stanu faktycznego przez pełnomocnika pozwanego, pełnomocnik powoda cofnął wniosek dowodowy z zeznań świadków wskazanych w odwołaniu.

Sąd *Ochrony Konkurencji i Konsumentów* ustalił i zważył, co następuje:

W okresie od dnia 1 stycznia 2008 r. od dnia 31 stycznia 2008 r. Zespół (...) S.A. z siedzibą w N. wytworzył łącznie 7.757,808 MWh w wysokosprawnej kogeneracji. Z tego w przedmiotowym okresie: blok nr 3 wyprodukował 335,096 MWh, blok nr 4 wyprodukował 1.151,855 MWh, blok nr 5 wyprodukował 476,358 MWh, a blok nr 6 wyprodukował 1272,899 MWh energii elektrycznej w kogeneracji.

W dniu 12 lutego 2008 r. powód złożył do Prezesa URE, za pośrednictwem operatora systemu elektroenergetycznego (...) S.A., wniosek o wydanie świadectwa pochodzenia potwierdzającego wytworzenie energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji w jednostce kogeneracji wymienionej w art. 91 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo

energetyczne, wytworzonej w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 31 stycznia 2008 r. w ilości 563 553,050 MWh.- Pismem z dnia 8 kwietnia 2008 r. powód wskazał prawidłową ilość energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji - 7 757,808 MWh. (k. 28 akt administracyjnych)

We wniosku powód wskazał, że koszty wytwarzania energii elektrycznej w tej jednostce kogeneracji, wynikające z nakładów, o których mowa w art. 45 ust. 1a ustawy Prawo energetyczne, są uwzględniane w kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, ale tylko w odniesieniu do czterech z ośmiu bloków. Do wniosku powód dołączył dokumenty z których wynika, iż jest przedsiębiorcą - wytwórcą, o którym mowa w art. 2 ust. 7 ustawy o zasadach pokrywania kosztów oraz dokumenty potwierdzające ilość wytworzonej energii w wysokosprawnej kogeneracji z podziałem na poszczególne bloki (okoliczność niesporna, przyznana przez pozwanego w odpowiedzi na odwołanie).

W dniu 9 kwietnia 2008 r. Prezes URE wydał świadectwo pochodzenia z kogeneracji nr (...), w którym stwierdził, że uzyskanie i przedstawienie do umorzenia przedmiotowego świadectwa pochodzenia nie jest wypełnieniem obowiązku o którym mowa w art. 9a ust. 8 ustawy Prawo energetyczne (k. 32 akt postępowania administracyjnego). Jednocześnie Prezes URE z urzędu wydał przedmiotową decyzję nr (...), umarzającą niniejsze świadectwo pochodzenia (k. 33-34 akt administracyjnych)

W trakcie toczącego się postępowania sądowego strony przyznały, że stan faktyczny sprawy nie budzi wątpliwości, a kwestiami spornymi pomiędzy stronami pozostały:

- interpretacja przepisów walidacyjnych, dotyczących daty wejścia w życie art. 9a ust. 8e ustawy Prawo energetyczne oraz
- możliwość rozgraniczenia energii elektrycznej wytwarzanej przez poszczególne bloki, albowiem w odniesieniu do energii elektrycznej wytworzonej z czterech bloków koszty energii elektrycznej nie uwzględniały żadnych kosztów wynikających z nakładów ponoszonych na przedsięwzięcia inwestycyjne podjęte przez przedsiębiorstwa

energetyczne w latach 1993-1998, służące poprawie ochrony środowiska i efektywności wytwarzania energii elektrycznej.

Rozstrzygając pierwszą z kwestii spornych należy wskazać, co następuje. Zgodnie z art. 9a ust. 8d ustawy Prawo energetyczne do wypełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 8 pkt 1, nie zalicza się umorzonych świadectw pochodzenia z kogeneracji, o których mowa w art. 91 ust. 1, wydanych dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostce kogeneracji w okresie, w którym koszty wytworzenia tej energii wynikają z nakładów,

o których mowa w art. 45 ust. 1a, są uwzględniane w kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej.

Ustęp 8e art. 9a ustawy Prawo energetyczne stanowi, że do świadectw pochodzenia z kogeneracji uzyskanych przez wytwórców, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy

o zasadach pokrywania kosztów, nie stosuje się ust. 8d. Powołany ustęp 8d został wprowadzony do ustawy Prawo energetyczne nowelizacją z dnia 12 stycznia 2007 r. Zgodnie natomiast z art. 14 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne, ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o systemie oceny zgodności, przepis ten wszedł w życie z dniem 1 lipca 2007 r.

Z kolei ustęp 8e wspomnianego artykułu został wprowadzony do ustawy Prawo energetyczne art. 59 ustawy o zasadach pokrywania kosztów. Zgodnie z art. 65 te same ustawy weszła ona w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 24, art. 30, art. 45

art. 46, które weszły w życie z dniem 1 stycznia 2008 r. Ustawa ta została opublikowana w Dzienniku Ustaw z dnia 20 lipca 2007 r., zatem jej art. 59 wprowadzający art. 9a ust. 8e ustawy Prawo energetyczne wszedł w życie z dniem 4 sierpnia 2007 r.

W przedmiotowej sprawie wnioskiem o wydanie świadectwa pochodzenia został objęty okres od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 31 stycznia 2008 r., przy czym we wniosku wskazano, że koszty wytwarzania energii elektrycznej w tej jednostce kogeneracji (ale tylko w czterech blokach), wynikające z nakładów, o których mowa w art. 45 ust. 1a ustawy Prawo energetyczne, są uwzględniane w kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej. Zatem decyzja o umorzeniu świadectwa pochodzenia nie jest zasadna i w ocenie Sądu nie może się stać.

Należy przy tym wskazać, że Prezes URE stoi na stanowisku, iż w niniejszej sprawie zastosowanie będzie mieć wykładnia celowościowa. W oparciu o nią pozwany twierdzi, że przepis art. 9a ust. 8e ustawy Prawo energetyczne ma zastosowanie dopiero z chwilą wygaśnięcia umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii, tzw. kontraktów długoterminowych i taki był zamiar ustawodawcy wprowadzającego niniejszą regulację.

Sąd nie podzielił stanowiska pozwanego. W ocenie Sądu wykładnia celowościowa jest zasadna i dopuszczalna tylko w przypadku, gdy dany przepis jest niejasny i należy go doprecyzować czy też interpretować. Ma ona charakter wyjątkowy. W przedmiotowej sprawie chodzi o wykładnię przepisów intertemporalnych, które w oparciu o wykładnię językową są całkowicie jasne i nie pozostawiają miejsca dla dokonywania wykładni celowościowej. Przepisy ustawy wprowadzającej do ustawy Prawo energetyczne przepis art. 9a ust. 8e nie pozostawiają wątpliwości, że zaczął on obowiązywać w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy, tj. od 4 sierpnia 2008 r. Taki wniosek należy przede wszystkim wywieść z treści art.

65 ustawy o zasadach pokrywania kosztów, wskazującego te regulacje, których vacatio legis zostało wydłużone. Skoro zatem ustawodawca nie wymienił wśród nich art. 59 te same ustawy, przepis ten zaczął obowiązywać zgodnie z ogólnym terminem obowiązywania ustawy.

Zdaniem sądu Prezes URE nieprawidłowo powołał się na wykładnię autentyczną opartą o projekt ustawy wprowadzającej do ustawy Prawo energetyczne art. 9a ust. 8d. Zważywszy, że art. 9a ust. 8e ustawy Prawo

energetyczne został wprowadzony ustawą późniejszą opieranie wykładni prowadzącej do braku zastosowania tego przepisu na wykładni autentycznej art. 9a ust. 8d wspomnianej ustawy jest w ocenie Sądu niedopuszczalne.

Pozwany podniósł również, iż zastosowanie do powoda art. 9a ust. 8e przedmiotowej ustawy prowadziłyby do nieuzasadnionego uprzywilejowania powoda względem innych podmiotów i naruszenia zakazu kumulowania pomocy publicznej. Zgłaszając powyższy zarzut Prezes URE pominął fakt, że na bloki nr 3, 4, 5 i 6 (nie objęte kontraktami długoterminowymi) nie były ponoszone nakłady, o których mowa w art. 45 ust. 1a ustawy Prawo energetyczne i w konsekwencji w odniesieniu do energii elektrycznej wytworzonej w tych czterech blokach koszty energii elektrycznej nie uwzględniały żadnych kosztów wynikających z nakładów ponoszonych na przedsięwzięcia inwestycyjne podjęte przez przedsiębiorstwa energetyczne w latach 1993-1998, służące poprawie ochrony środowiska i efektywności wytwarzania energii elektrycznej.

Koszty energii elektrycznej wytworzonej w czterech pozostałych blokach, tj. 1, 2, 7 i 8 były objęte kontraktami długoterminowymi i są już zawarte w taryfach przesyłowych i dystrybucyjnych. Prezes URE w swoich argumentach pominął jednak fakt, że tylko energia wytworzona w blokach nr 1, 2, 7 i 8 została objęta preferencjami w postaci wnoszonych przez odbiorców opłat w składniku opłaty systemowej, tj. w postaci tzw. składnika wyrównawczego, a ponadto tylko ta energia była rozdysponowana do spółek dystrybucyjnych, które miały obowiązek jej zakupu.

Stąd też trudno mówić o kumulowaniu pomocy, a tym samym za nieuzasadniony należy uznać powyższy zarzut pozwanego, tym bardziej, że pozwany nie wskazał żadnych konkretnych norm, z którymi przepis ten jest sprzeczny, lub które wyłączałyby jego zastosowanie.

Analizując natomiast kwestię możliwości rozgraniczenia energii elektrycznej wytwarzanej przez poszczególne bloki, wskazać należy, że przepis art. 9 ust. 8d ustawy Prawo energetyczne stanowi, że „do wypełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 8 pkt 1, nie zalicza się umorzonych świadectw pochodzenia z kogeneracji, o których mowa w art. 91 ust. 1, wydanych dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostce kogeneracji w okresie, w którym koszty wytworzenia tej energii wynikające z nakładów, o których mowa w art. 45 ust. 1a ustawy, są uwzględniane w kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych

zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej”. Powyższy przepis wskazuje jedynie na ograniczenie w „wypełnieniu obowiązku”. Rozumując a contrario, do wypełnienia obowiązku należy zaliczyć umorzone świadectwa pochodzenia wydane dla energii elektrycznej w sytuacji, gdy koszty wytworzenia tej energii wynikające z nakładów wymienionych w art. 45 ust. 1a ustawy Prawo energetyczne nie są uwzględniane w kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych.

Jakkolwiek zgodzić należy się z reprezentowanym przez Prezesa URE poglądem, że w przepisach art. 9a ust. 8d oraz 91 ust. 14 i 15 ustawy Prawo energetyczne mowa jest o jednostkach kogeneracji, a nie o blokach energetycznych i "rodzajach" energii elektrycznej wytworzonej w poszczególnych blokach, a w myśl art. 3 pkt 35 wspomnianej ustawy jednostka kogeneracji to wyodrębniony zespół urządzeń, który może wytwarzać energię elektryczną w kogeneracji, opisany poprzez dane techniczne, to jednak zdaniem sądu w przedmiotowej sprawie należy rozróżnić źródło pochodzenia energii nawet, jeżeli odbywa się to w ramach jednej jednostki kogeneracji. Zresztą jeszcze w toku postępowania poprzedzającego wydanie zaskarżonej decyzji pozwany czynił ustalenia dotyczące ilości energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu przez poszczególne bloki znajdujące się u powoda, co może również świadczyć, że w początkowym okresie rozważał możliwość przyznania skutecznych świadectw pochodzenia na cztery z ośmiu bloków.

Decyzją z dnia 9 kwietnia 2008 r., znak (...), pozwany umorzył Elektrowni świadectwo pochodzenia z kogeneracji na ilość energii elektrycznej 7757,808 MWh, uzasadniając przedmiotową decyzję tym, że w myśl art. 9a ust. 8d ustawy Prawo energetyczne, do wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 8 pkt 1, nie zalicza się umorzonych świadectw pochodzenia z kogeneracji, o których mowa w art. 91 ust. 1 ustawy, wydanych dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostce kogeneracji w okresie, w którym koszty wytworzenia tej energii wynikające z nakładów, o których mowa w art. 45 ust. 1a, są uwzględniane w kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych zajmujących

się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej. Zgodnie zaś z art. 9e ust. 14 ustawy Prawo energetyczne Prezes URE umarza świadectwo pochodzenia z kogeneracji wydane dla energii elektrycznej, o której mowa w art. 9a ust. 8d. Sam fakt umorzenia uzasadnił natomiast jedynie stwierdzeniem, że umorzenie niniejszego świadectwa pochodzenia nie daje uprawnień do wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 8 . ustawy Prawo energetyczne.

Dopiero w odpowiedzi na odwołanie pozwany odwołał się ogólnych zasad ukształtowania przez państwo polskie polityki energetycznej działających na rynku przedsiębiorstw energetycznych, w tym do wsparcia wytwórców energii poprzez system

ukształtowania cen energii w kontraktach długoterminowych, do których ma zastosowanie art. 45 ust. 1a ustawy Prawo energetyczne i wskazał, że w przepisach art. 9a ust. 8d oraz 91 ust. 14 i 15 ustawy mowa jest o jednostkach kogeneracji, a nie o blokach energetycznych i "rodzajach" energii elektrycznej wytworzonej w poszczególnych blokach. Ponadto w odpowiedzi pozwany zauważył, że ustawodawca nie przewidział możliwości wyliczania wolumenu energii elektrycznej, który nie został objęty mechanizmem wsparcia (KDT) natomiast art. 91 ust. 8 ustawy Prawo energetyczne stanowi, że ilość wytworzonej energii elektrycznej powinna zostać określona na podstawie wskazań urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych. Zatem, zdaniem pozwanego, samo oświadczenie powoda, że część energii elektrycznej sprzedał poza mechanizmem wsparcia w postaci KDT nie może być podstawą zaliczenia świadectwa pochodzenia na poczet wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art.

9 ust. 8 pkt 1. Zarzut powyższy stracił jednak na znaczeniu wobec potwierdzenia na rozprawie w dniu 19 grudnia 2008 r. przez pełnomocnika pozwanego bezsporności stanu faktycznego.

Abstrahując od dalszych wyjaśnień pozwanego, należy wskazać, że decyzja Prezesa URE jest nieprawidłowa, albowiem przepisy ustawy Prawo energetyczne nie dają Prezesowi URE uprawnienia do zastosowania powyższego przepisu do energii, nie objętej kontraktami długoterminowymi.

Reasumując, zdaniem Sądu wykładnia, tak w zakresie interpretacji przepisów walidacyjnych, dotyczących daty wejścia w życie art. 9a ust. 8e ustawy Prawo energetyczne, jak i możliwości rozgraniczenia energii elektrycznej wytwarzanej przez poszczególne bloki, dokonana przez Prezesa URE prowadzi do działania contra legem, co jest niedopuszczalne zwłaszcza w przypadku organu administracji rządowej i prowadzić musiała do chylenia zaskarżonej decyzji.

Sąd, dzieląc wywód powoda, stanął na stanowisku, iż wydanie orzeczenia reformatoryjnego w przedmiotowej sprawie było niedopuszczalne. Stosownie do art. 91 ustawy Prawo energetyczne świadectwo pochodzenia wydaje Prezes URE, musi ono mieć ściśle określoną formę i spełniać ściśle określone wymagania. Jest to także swego rodzaju „papier wartościowy”, gdyż może on być przedmiotem obrotu na giełdzie towarowej. Dlatego zdaniem Sądu zasadne było zastosowanie w niniejszej sprawie dyspozycji art. 479 § 2 k.p.c. dopuszczającej możliwość uchylecia zaskarżonej decyzji w razie uwzględnienia odwołania.

SSR del. Anetta Malmuk-Cieplak